

Szakmai beszámoló – „2015 a külhoni magyar szakképzés éve”

A „2015 a külhoni magyar szakképzés éve” programjainak megvalósításáról a Bethlen Gábor Alap 54/2015. (V.27.) számú bizottsági határozata alapján.

A Bethlen Gábor Alap részére a „2015 a külhoni magyar szakképzés éve” program megvalósításáról szóló 1681/2014. (XI. 26.) Korm. határozat alapján a „2015 a külhoni magyar szakképzés éve” program megvalósítása érdekében a Nemzetpolitikai Államtitkárság a ME-GF-JSZF/96/1/2015 iktatószámú Megállapodás keretében egyszeri jellegű feladat átadással kapcsolatos forrás átadással 500 millió Forintot adott át (mely összeg 487 millió Forint feladatmegvalósítási forrásból, 13 millió Forint feladat végrehajtásához kapcsolódó arányos működési költségből állt). A támogatott tevékenység időtartama 2015. február 1. – 2016. március 31.

A Bethlen Gábor Alap Bizottságának 54/2015. (V.27.) számú határozata rendelkezett a 2015. évi Egyéb támogatások előirányzat terhére a „2015 a külhoni magyar szakképzés éve” programjainak megvalósítására 79 millió Forint vissza nem térítendő támogatásról rendelkezett a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. részére.

Jelen elszámolásban a határozat által megítélt 79 millió Forint működési célú támogatás felhasználása feladatcsoportok szerinti bontásban kerül bemutatásra a felhasználási határidőre vonatkozóan.

A program általános bemutatása: A Nemzetpolitikai Államtitkárság a 2015. év tematikus programjaként a szakképzés tárgykörét jelölte meg, a kormányzati prioritásokhoz illeszkedve meghirdette a **2015 – a külhoni magyar szakképzés éve** c. programot. A tematikus programsorozat célja a külhoni magyar szakképzés, szakoktatás ösztönzése, segítése volt. A célok megvalósítása érdekében tematikus pályázati konstrukciók, egyedi támogatások és szakmai rendezvények, konferenciák, tájékoztató kommunikációs események valósultak meg.

A Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. által megvalósított tevékenységeket az alábbi, tematikus csoportosításban mutatjuk be.

1) Kutatási feladatok:

- **Térségi jelentések** készítése a kárpát-medencei szakképzés helyzetéről: a program tudományos alátámasztottsága, valamint a külhoni magyar szakképzés lehető legrészletesebb felmérése érdekében mindösszesen 12 térségi jelentés készült el a külhoni magyar szakképzés helyzetéről. Az egyes jelentéseken keresztül bemutatásra kerültek a térségek általános jellemzői, a munkaerőpiaci jellegzetességek, az egyes térségek középfokú szakképzési sajátosságai, a magyar nyelvű szakképzés helyzete, valamint fejlesztési terveik. Továbbá minden egyes jelentés javaslatot is tartalmazott arra nézve, hogy az adott térségben a magyar nyelvű szakképzés minőségének javítása érdekében milyen további fejlesztések szükségesek.
- **Infógrafikák:** a Nemzetpolitikai Kutatóintézet, valamint a HÉTFA Kutatóintézet által készített felmérések alapján összeállításra került 1 magyarországi, valamint összesen 6 külhoni (régióként 1-1) infógrafika, melyek látványos, könnyen feldolgozható formában, azonban komplex módon ismertetik a szakképzés és a munkaerőpiac helyzetét.

2) Módszertani kézikönyvek:

- **Vállalkozói szemléletfejlesztő kézikönyv:** elkészült egy, pedagógusoknak szóló módszertani ajánlásokat, valamint gyakorlatgyűjteményeket tartalmazó kiadvány, amely hagyományos iskolai környezetben, a mindennapokban alkalmazható tudásanyagot mutat be, mely három fő területet érint: tehetséggondozás, pályaorientáció, valamint a tanárok önfejlesztése. A kézikönyv külön fejezetekben tér ki a probléma alapú tanulásra, a kreativitás és innovációs képesség fejlesztésére, a nyilvános beszédre, valamint a vállalkozói életútban rejlő lehetőségekre.
- **Gazdálkodói kézikönyv:** A „Gazda lennék!” továbbképzéshez elkészült egy komplex tananyag, melynek célja, hogy bemutassa az agrár-ágazathoz kapcsolódó fontosabb alapfogalmakat és ismereteket. A kézikönyv ismerteti többek közt a helyi termékek fogalmát, az egyes eredet-megjelöléseket, a termelői piacokra vonatkozó fontosabb szabályokat, a termelés és értékesítés lehetőségeit, valamint a finanszírozásra és szaktanácsadás igénybevételére vonatkozó lehetőségeket.

3) Képzések és rendezvények:

- **Kárpát-medencei körút** tájékoztató rendezvénysorozat és képzés: a Kárpát-medencei inspirációs körút keretében 3 órás (180 perces) foglalkozásokat valósítottunk meg a vállalkozói készségek fejlesztése témájában külhoni magyar, szakképzésben tanuló diákcsoporthoz számára. A tréning a kreativitás, kockázatvállalás, innováció témák köré összpontosult, 20-25 fős csoportokban, nem-formális pedagógiai módszerek, interaktív

játékok és gyakorlatok formájában. A körút során öt régióban 45 csoport került bevonásra.

- **Szakma Sztár** (2015. április 26-28., Budapest): a 2015-ben nyolcadik alkalommal megrendezett Szakma Sztár rendezvényen 150 külhoni magyar diák vehetett részt a program keretében. A diákoknak lehetőségük nyílt rá, hogy végigkövessék a versenyszámokat, tájékozódjanak a szakmák által nyújtott lehetőségekről, valamint felvegyék a kapcsolatot a magyarországi intézményekkel.
- **„Gazda lennék!” továbbképzés** (2015. június 19., Budapest): a 25 külhoni résztvevővel zajló továbbképzés azt a célt szolgálta, hogy a résztvevők könnyebben megbirkózhassanak a gazdálkodás induló feladataival, nehézségeivel. Átfogó tudást kívántunk nyújtani a térség kezdő vállalkozói számára rendelkezésre álló lehetőségekről, valamint jó gyakorlatok bemutatásával segíteni az innovációt a gazdálkodásban.
- **Nyári továbbképzés** (2015. augusztus 02-07., Pécs): a nyári továbbképzésen a külhoni szakképző intézményekben tanuló diákok és kísérőtanáraik csapatait hívtuk meg. Egy csapat 1 vezető-tanárból, valamint 4 diákból állt, a rendezvényen mindösszesen 100 fő vett részt. A továbbképzés során professzionális trénerek segítségével megtörtént az egyéni készségek felmérése, valamint a problémaérzékenység, kreativitás és innováció, a működés és fenntartás, a jövőkép és életpálya témakörében adható, hosszútávon hasznosítható ismeretek átadása.
- **Őszi képzés** (2015. október 16-18., Simontornya): a „Gazdaságfejlesztés a szülőföldön maradás és egyéni boldogulás szolgálatában” címmel megrendezett 3 napos szakmai hétvége 65 külhoni magyar főiskolai és egyetemi hallgató részvételével zajlott. Erdélyből 28, Vajdaságból 18, Kárpátaljáról 11, a Felvidékről hét, Horvátországból pedig egy diák vett részt az eseményen. A háromnapos tanácskozáson a fiatalok előadásokon, szeminárium-beszélgetéseken vehettek részt. A konferencia továbbképzési részében a gazdaságfejlesztés, a szakképzés, az egyéni boldogulás és a szülőföldön maradás egymásra ható kapcsolatáról cserélhettek gondolatot. Meghívott előadók voltak Braun Márton, a Magyar Vállalkozásfejlesztési Alapítvány ügyvezető igazgatója és a Magyar Szerencsejáték Zrt. elnök-vezérigazgatója, Csité András, a HÉTFA Kutatóintézet igazgatója és Tuzson Bence államtitkár. Bemutatkozott továbbá a Példakép Alapítvány, valamint Kiss Gergely, az Attrecto Zrt. vezérigazgatója és Vaszkó Péter, az Agri-Corn Kft. műszaki igazgatója.
- **Tájékoztató rendezvény** (2015. november 30., Budapest): a rendezvényen bemutatásra kerültek a Nemzetpolitikai Kutatóintézet és a HÉTFA Kutatóintézet által a Kárpát-

medence oktatásáról és szakképzéséről készített kutatások és felmérések. Az eseményen továbbá együttműködési megállapodást írt alá a Nemzetpolitikai Államtitkárság, a Nemzetgazdasági Minisztérium, a Földművelésügyi Minisztérium és a Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetsége, valamint bemutatásra kerültek a regionális szakképzés-fejlesztési koncepciók.

- **Programzáró rendezvény** (2016. január 29., Budapest): a közel 240 fő részvételével zajló eseményen sor került a 2015-ös tematikus év lezárására, az eredmények kiértékelésére, valamint megtörtént a „2016 a külföldi magyar fiatal vállalkozók” évének bemutatása. Az eseményen többek mellett Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes és Potápi Árpád János államtitkár urak tartottak beszédet.
- 4) **Csodasarak:** a „Miénk a város!” című játékos programon a 2015-ös évben közel 3000 óvodás és kisiskolás vett részt, aminek keretében a gyerekeknek naponta feladatokat kellett megoldani: rajzolni, gyurmázni, hajtogatni, varrni, írni, stb. A program időtartama alatt hetente egy-egy mesterséget megjelenítő meséhez tartozó feladatok megoldása volt a cél, így ismertette meg és népszerűsítve a régi mesterségeket és a szakképzést a célközönség körében. A játékban részt vevő óvodák és kisiskolák közül az 50 legeredményesebben játszó intézmény csapata ill. tanulója között kiosztásra került 50 db, egyenként átlagosan 14 társasjátékot és 21 könyvet tartalmazó „Csodasarak” elnevezésű csomag, amely a díjazott által látogatott tanintézmény tulajdonába került, valamint további 10 intézmény számára társasjáték-csomagok.
- 5) **Horizontális tevékenységek:**
- **Grafikai feladatok:** a program vizuális megjelenéséhez kapcsolódóan grafikus került bevonásra, feladatai közé tartozott többek közt az események meghívóinak megtervezése, a kiadványok borítóinak elkészítése, valamint a disszeminációs eszközök látványterveinek kidolgozása.
 - **Nyomdai tevékenységek:** a tematikus évhez kapcsolódóan kinyomtatásra került a vállalkozói kézikönyv, az infógrafikák, valamint egy eredménykommunikációs kiadvány.
 - **Disszeminációs eszközök:** a program népszerűsítése érdekében különböző disszeminációs eszközök kerültek beszerzésre (pendrive, mappa, jegyzetfüzet, toll, vászontáskák, szerszámosládák, stb.), melyek a rendezvények, valamint a tematikus év népszerűsítését szolgáló nyilvános események során kerültek kiosztásra.
 - **Tájékoztató táblák:** a nagyobb támogatásokat, valamint a Csodasarak ajándékcsomagot elnyerő intézmények székhelyén logózott emlék